

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferneckého ve věci

žalobce: **A. S.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 18. 9. 2024, zaevidované pod čj. OAM-396967/DO-2024, pro její nepřijatelnost

takto:

- I. Návrh na přerušení řízení se zamítá.
- II. Zásah žalovaného spočívající v tom, že 18. 9. 2024 žalobci vrátil jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-396967/DO-2024, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- III. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu z 18. 9. 2025 zaevidované pod čj. OAM-396967/DO-2024, a to nejpozději do 3 dnů od doručení tohoto rozhodnutí.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Odůvodnění:**I. Předmět řízení**

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. V ČR dne 18. 9. 2024 požádal o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (lex Ukrajina). Tuto žádost však žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobce získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Polsku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

II. Podání účastníků řízení a procesní vývoj věci

2. S tím žalobce nesouhlasil. Žalobou se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že mu žádost vrátil jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.
3. Žalobce pochází z Charkovské oblasti. Na území EU vstoupil přes Polsko 21. 9. 2022. Dočasná ochrana v Polsku mu zanikla *ex lege*, a to po 30 dnech od vycestování z Polska. Dne 18. 9. 2024 podal žádost o dočasnou ochranu v ČR z důvodu sloučení rodiny. Jeho rodinní příslušníci (matka, sestra, dcera sestry) mají dočasnou ochranu v ČR. Ke dni 18. 9. 2024 žalobce nedisponoval dočasnou ochranou v žádném ze států EU. Domnívá se, že odepření registrace osoby podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina je v rozporu s prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382¹, resp. se směrnicí Rady 2001/55/ES². K tomu poukázal zejména na tehdy aktuální judikaturu správních soudů či závěry Veřejného ochránce práv.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 31. 10. 2024 uvedl, že žalobce figuruje v platformě pro výměnu informací *Temporary Protection Platform* jako držitel dočasné ochrany v Polsku. Žalovaný postupoval přesně dle znění zákona, vrátil-li žalobci žádost jako nepřijatelnou.
5. Žalobce v replice z 4. 12. 2024 odkázal mj. na § 51 a 52 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně a na novější judikaturu.
6. Usnesením z 16. 5. 2025, čj. 77 A 50/2024-51, Krajský soud v Plzni postoupil žalobu k projednání zdejšímu soudu jako místně příslušnému. V závěru usnesení mj. uvedl, že žalobce se u něj úspěšně bránil zásahovou žalobou proti postupu žalovaného, který jako nepřijatelnou odmítl jeho předcházející žádost o dočasnou ochranu (rozsudek Krajského soudu v Plzni z 18. 12. 2024, čj. 77 A 26/2024-62). Kasační stížnost žalovaného zamítl Nejvyšší správní soud (NSS) rozsudkem z 13. 5. 2025, čj. 1 Azs 8/2025-45.
7. Do dnešního dne městský soud neobdržel procesní stanoviska stran ani jejich další vyjádření k věci.

III. Posouzení věci

8. Žaloba je včasná a i přípustná (např. rozsudek NSS z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42).

¹ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Úř. věst. L 71, 4. 3. 2022, s. 1-6.

² Směrnice Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími. Úř. věst. L 212, 7. 8. 2001, s. 12-23.

9. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Nařídit jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobce u žalovaného podal a který mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat dokumenty, na které se žalobce či žalovaný ve svých podáních odkazovali. Žádný z těchto dokumentů nemohl nic změnit na věcném hodnocení tohoto sporu. Stežejní otázky této kauzy ostatně mají právní, nikoli skutkovou povahu.
10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS z 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
11. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jedná-li se o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
12. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou.
13. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V prvé řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské Unie (SDEU) z 27. 2. 2025, věc C-753/23, *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou“ judikaturou v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42, či již cit. rozsudek 1 Azs 174/2024. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, z 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
14. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 22/2025-52, či z 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39). Nyní rozhodující senát se s jejich závěry plně ztotožňuje, v dalším z nich proto vychází (a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje). Nevypovídá-li soud v tomto rozsudku adresně všechny dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutichající polemiku s dubnovou judikaturou známy z již shora cit. rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval (ostatně osmnáctý senát tyto závěry shrnul před několika málo dny v rozsudku z 30. 6. 2025, čj. 18 A 18/2025-52). S ohledem na výše uvedené žalovaný nemohl

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

žádost žalobce z 18. 9. 2025 bez věcného posouzení odmítnout. Pro úplnost soud dodává, že výrokem I zamítl návrh žalovaného na přerušení řízení, jelikož SDEU již v mezích rozhodl ve věci *Krasiliva*.

15. Žalobce ovšem netvrdí pouze to, že žalovaný pochybil, pokud jeho žádost o dočasnou ochranu odmítl podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina. Zejména poukázal na to, že žádostí z 18. 9. 2024 usiloval u získání dočasné ochrany za účelem *sloučení*.
16. Soud v této souvislosti nepřehlédl rozsudky z 13. 2. 2025, čj. 1 Azs 305/2024-27, a z 25. 6. 2025, čj. 10 Azs 12/2025-34, v nichž se NSS věnoval obdobným situacím, jako je ta, která nastala v nynějším případě. NSS řešil otázku, zda zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců (zákon o dočasné ochraně), a lex Ukrajina předpokládají dvě různé žádosti o dočasnou ochranu. Dle něj existuje pouze jeden institut dočasné ochrany. Směrnice 2001/55/ES se aplikuje za situace, v níž by individuální žádosti o mezinárodní nebo doplňkovou ochranu nebylo možné vyřídit v rozumné době (např. rozsudek NSS ze dne 2. 2. 2023, čj. 10 As 290/2022-30). Podle čl. 5 odst. 3 směrnice 2001/55/ES zavádí ve všech členských státech dočasnou ochranu rozhodnutím, které mj. musí obsahovat popis specifických skupin osob, na něž se dočasná ochrana vztahuje, nebo informace získané od členských států o kapacitách pro přijetí osob. O aktivaci dočasné ochrany rozhoduje Rada EU. V souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině byla dočasná ochrana aktivována shora již označeným prováděcím rozhodnutím Rady. V návaznosti na to český zákonodárce přijal lex Ukrajina. Lex Ukrajina je speciálním zákonem ve vztahu k zákonu o dočasné ochraně cizinců. Dle NSS to ovšem neznamená, že při rozhodování o udělení pobytového oprávnění pro účely dočasné ochrany nebudou správní orgány aplikovat ustanovení zákona o dočasné ochraně cizinců. Lex Ukrajina totiž v § 4 odst. 2 výslovně vylučuje pouze některá ustanovení zákona o dočasné ochraně cizinců.
17. Ostatně i žalovaný v jiném případě připustil, že pokud žadatel uvede skutečnost, která může založit důvod hodný zvláštního zřetele podle § 52 zákona o dočasné ochraně, žádost *předává* k dalšímu posouzení jinému pracovišti (rozsudek 1 Azs 305/2024, bod 20). V takové situaci tedy žádost nevrací žadateli pro její nepřijatelnost. Dle NSS tak žalovaný vlastní praxí akceptoval, že v rámci jedné dočasné ochrany mohou existovat různé procesní režimy nakládání se žádostí o dočasnou ochranu, které zohledňují specifika jednotlivých důvodů pro udělení dočasné ochrany. Žadatel si nevybírá důvod, podle kterého o dočasnou ochranu požádá, ale žalovanému poskytne informace, z nichž vyplynou relevantní okolnosti pro udělení či neudělení dočasné ochrany, např. tedy i to, zda žalovaný má řešit naplnění kritérií § 51 zákona o dočasné ochraně, resp. důvody zvláštního zřetele hodné dle § 52 téhož zákona. Nelze opomenout, že zákonodárce v lex Ukrajina nevyloučil § 51 zákona o dočasné ochraně cizinců jako celek; nevyloučil ani užití § 52 zákona o dočasné ochraně. Žalovaný tedy musí v případě potřeby aplikovat oba zákony.
18. V posuzované kauze žalobce žádal o dočasnou ochranu již v listopadu 2022 v Polsku. O udělení dočasné ochrany opět požádal v ČR dne 18. 9. 2024 s tím, že do formuláře žádosti v kolonce „matka nezletilého žadatele“ dopsal jméno a příjmení matky i její adresu v ČR. Do kolonky „děti žadatele“ vypsál jméno své sestry a její dcery, tj. své neteře i s jejich adresou pobytu v ČR (*pozn. soudu*: stejná adresa, na které pobývá matka žalobce). Na rozdíl od případů posuzovaných v rozsudcích 1 Azs 305/2024 a 10 Azs 12/2025 žalobce nevypsal výslovný odkaz na § 51 či § 52 zákona o dočasné ochraně. To ovšem neznamená, že žalobce nad rámec jím uvedených skutečností (rodinných vazeb na jím identifikované osoby pobývající v ČR) musel ve formulářové žádosti výslovně uvést, že chce „sloučit“ s těmito

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rodinnými příslušníky. Jakkoli by odkaz na § 51 a § 52 zákona o dočasné ochraně prospěl určitosti podané žádosti, hlubší zájem žalovaného o žalobce měla *aktivovat* již jen informace, že žalobce v žádosti označil rodinné příslušníky, kteří pobývají v ČR. V návaznosti na tuto informaci měl žalovaný umožnit žalobci, aby odstranil vady jeho žádosti, zejména aby označil, čeho se přesně domáhá, příp. označil důvody zvláštního zřetele hodné, pro které mu žalovaný má udělit dočasnou ochranu (rozsudek 10 Azs 12/2025, body 15 a 16)

19. Soud již na tomto místě uvádí, že nemá pochybnost o tom, že žalobce, který se narodil v roce 1997, není nezletilou osobou. S ohledem na jím uváděné okolnosti žalobce jen stěží splní podmínky § 51 zákona o dočasné ochraně. Spornou otázkou, kterou měl žalovaný řešit v návaznosti na žalobcovu žádost z 18. 9. 2024, však zůstává, zda žalobce nemohl dosáhnout na dočasnou ochranu dle § 52 zákona o dočasné ochraně.
20. Pokud bylo ze žádosti z 18. 9. 2024 patrné, že „*přinejmenším teoreticky může přicházet v úvahu i důvod hodný zvláštního zřetele*“, žalovaný neměl žalobci mechanicky vrátit žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou. Takovou žádost měl předat k dalšímu řízení. V něm ji pak měl meritorně posoudit a vydat o tom rozhodnutí. „*Vrácení žádosti pro nepřijatelnost je pouze specifickým instrumentem zjednodušeného (flexibilního) posouzení žádosti v situaci, kdy z podaných informací nelze pochybovat o tom, že žadatel dle platné právní úpravy nemůže dočasnou ochranu v ČR získat, a další posuzování by bylo v rozporu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení*“ (rozsudek 1 Azs 305/2024, bod 21). Soud nesouhlasí s žalovaným, že by v tomto případě šlo o zjevnou nepřijatelnost žádosti, jelikož žalobcová žádost z 18. 9. 2024 obsahovala alespoň neúplné indicie o tom, že u žadatele může být dán důvod hodný zvláštního zřetele.
21. Bude na žalovaném, aby s ohledem na důvody uvedené v tomto rozsudku přihlédl také k výsledku jím vedeného řízení ve věci předcházející žádosti žalobce o dočasnou ochranu poté, co NSS rozsudkem 1 Azs 8/2025 zamítl jeho kasační stížnost.

IV. Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na výše uvedené soud dle § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že 18. 9. 2024 vrátil žalobci jeho žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému současně přikázal, aby v přiměřené lhůtě obnovil stav před vrácením žádosti. Žádost bude nutné věcně projednat. Žalovaný nejdřív zjistí, zda žalobce již nedisponuje dočasnou ochranou v ČR (bod 21 shora). Pokud tomu tak není, žalovaný dále zaměří svou pozornost na to, zda žalobce podává žádost o dočasnou ochranu za účelem „sloučení“, či nikoli. Poté, v závislosti na tom, zda a jak žalobce odstraní vady žádosti z 18. 9. 2024, žalovaný přihlédně k závazným závěrům shora cit. judikatury, ať již k procesnímu zacházení s žádostí dle lex Ukrajina (viz body 13 a 14 shora), tak i k nakládání s žádostí o dočasnou ochranu za účelem sloučení (viz body 16 až 20 shora). V případě splnění podmínek žalovaný vydá žalobci pobytové oprávnění.
23. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto by mu podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleželo právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem účelně vynaložil. Vzhledem k tomu, že žalobce byl od poplatkové povinnosti osvobozen a u soudu ani neuplatnil jiné náklady, soud mu žádnou náhradu nákladů řízení nepřiznal (rozsudek NSS z 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze s výjimkou výroku I podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nesplní-li povinný (žalovaný) dobrovolně, co mu ukládají výroky III a IV vykonatelného rozhodnutí, může oprávněný (žalobce) podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 2. července 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.